

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 69. Quis possit inducere impedimenta dirimentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

342
 »servatum. 2. Hæreticos, in quorum Parochia
 »dictum decretum fuit publicatum, v.g. in Hol-
 »landia, Frisia, &c. teneri formam præscriptam
 »servare: Unde consequenter ipsorum Matrimo-
 »nia, absque forma Concilii, quamvis coram
 »Ministro hæretico vel Magistratu contracta, vi-
 »dentur esse nulla; Laym. tamen l. 5. t. 10. p. 2. cap. 4.
 »putat eam non esse mentem summorum Pon-
 »tificum, propter gravissima incommoda inde
 »subsecutura. 3. Si Parochia, in qua aliquando
 »decretum fuit obseruatum, proprio Parocho &
 »Episcopo careat, nullusque isthic sit, qui vices
 »Episcopi vel Parochi suppleat, Matrimonium
 »valere absque præsentia Parochi: servatam
 »in quibus potest, formam Concilii, nempe adhi-
 »bitis saltem duobus testibus. Idem est, si Paro-
 »chus & Episcopus metu hæreticorum lateat, ita
 »ut verè ignoretur, ubi sit, vel eorum metu abit
 »à dicefisi, & ad neutrum sit tutus accessus.
 » Dicitur XV. Raptave sit, de quo v. supra in
 »impedimento criminis.

ADDENDA.

513. **Q**uest. 69. *Quis possit inducere impedimenta di-
 »mentia.* R. §. 1. Quoad Matrimonia fide-
 »lium sola Ecclesia, & non Magistratus civilis po-
 »test statuere leges & impedimenta circa Matri-
 »monium, can. Euphemium 2. q. 3. Cap. 1. De
 »sponsal. Cap. Tuam, De ordine cognit. Ratio est,
 »quia hoc ipso, quod contractus Matrimonii in-
 »ter fideles fit elevatus ad rationem Sacramenti,
 »est sacer, ergo subductus est potestati laicali, ad
 »eum modum, quo ordinatus sacris eximitur à
 »potestate laicali. Nec obstat, quod in Gallia Prin-
 »cipes

Parochia
in Hol-
criptam
atrimo-
s coran-
racta, vi-
2. cap. 4.
im Pon-
oda inde
quando
rocho &
qui vices
norium
tā tamē,
pe adhi-
si Paro-
teat, ita
etu abit
ssus.
suprà

ges regii sanguinis non possint sine consensu
regis validè contrahere Matrimonium, nam, si
est, fit ex approbatione Ecclesiae. Videri pos-
sunt Pont. I. 6. c. 1. & 2. & Delb. c. 8. d. 20. f. 1. &
ubif. 4. percurrit multas leges civiles circa ef-
ficialia Matrimonii, probatque esse irritas.

autem q. 9. f. 1. recte rejicit Sanch. & alios,
quiputan Principes infideles posse circa Matri-
monia fidelium constituere impedimentum.

Obj. Contractus Matrimonii pertinet ad Jus
naturæ, ergo potest illud contrahere, qui à na-
turali nullum habet impedimentum, ergo nequiu-
m potest ecclesiastica potest inducere aliud
impedimentum. R. Pertinet ad Jus naturæ, non
præceptivum, sed permissivum, quamvis au-
tem potestas humana non possit præcipere,
quod Jus naturæ prohibet, aut prohibere, quod
præcipit, tamen potest libertatem naturalem
modificare, v. g. prohibendo hoc, quod seclu-
scans & circumstantiis simpliciter liceret.

§. 2. Solus Papa vel Concilium generale, non 514.
autem Episcopi possunt ejusmodi impedi-
menta inducere, Pignat. tom. I. conf. 151. n. 19. Ar-
tol. 7. c. 29. Avers. q. 9. f. 2. dicens nunc esse
conatum, quamvis enim Episcopi olim constitue-
nta impedimenta, tamen potestas illa nunc est
reservata Papæ, ex consuetudine saltem, Sanch. I.
d. 1. n. 9. Pont. I. 6. c. 1. n. 12. Ex hoc autem,
quod Ecclesia possit nova impedimenta induce-
re, non ideo potest formaliter immutare insti-
tutionem Christi, uti explicavi I. 6. p. 1. n. 17.

§. 3. Quoad Matrimonia infideliū, posset 515.
Magistratus civilis five fidelis, five infidelis,
constituere impedimenta, uti possunt circa alios
contractus civiles, S. Th. Sot. Bellarm. Sanch. d. 3.

n. 5. Pont. n. 2. Hinc infert Avers. si infideles contraxissent contra leges Principis sui , & converterentur, debere separari , nisi iterum contrahant secundum leges Ecclesiæ.

516. §. 4. Magistratus civilis nequidem potest imponere pœnam illis , qui v. g. sine consensu parentum, vel cum aliquo extraneo contrahunt: & si volens adjuvare prohibitionem Ecclesia imposuerit pœnam illis , qui cum hoc vel illo impedimento contrixerint, non potest pœnam tamē exigere , si Ecclesia in tali impedimento dispensarit, quia tum nulla culpa est sic contrahere, ergo nec debetur pœna , sed impeditur libertas Matrimonii , quod prohibet Ecclesia, Delb. d. 19. f. 9. Recte tamen notat Pont. c. 2. n. 5. & Avers. Magistratus civiles posse ponere leges circa accessoria Matrimonii , uti circa arrhas, sponsalitiam largitatem , dotem , donationes inter conjuges , successiones &c. hæc enim non pertinent ad substantiam Matrimonii, quæ sola sacra est, Delb. d. 20. f. 1. n. 12.

517. Q. 70. An per consuetudinem possit induci novum, vel abrogari antiquum impedimentum Matrimonii. R. Quid sit consuetudo , quandonam habeat vim inducendi vel abrogandi legem insinuavit. i. à n. 570. Hic addenda sunt sequentia :

§. 1. Per consuetudinem potest induci vel abrogari lex aliqua ab Ecclesia lata , Cap. fin. De consuet. Suar. De Leg. tr. 2. c. 49. n. 27. adeoque possunt impedimenta aliqua dirimentia Matrimonii vel induci , vel abrogari per consuetudinem , Less. in auctario v. Praescriptio casu 5. Syrinus in suppl. q. 50. a. un. concl. 7. Duo tamen requiriuntur , imprimis ut hæc consuetudo rationabilis: deinde , ut sit legitimè , sive justo &

præ-